

افغانستان

نامه سرگشاده عنوانی اشتراک کننده گان کنفرانس بین المللی کمک برای بازسازی افغانستان

افغانستان دو سال بعد از توافقات بن، لحظات حساسی را در مسیر تلاشی های بازسازی می گذارند. انکشافات می تواند که در ساختار قوای پولیس مسلکی، آموزش عدلیه، پولیس و حقوقدانان، اصلاحات قانونی و احیای مجدد محابس و محاکم کابل به نظر آید.

سازمان عفو بین المللی رسمیت بخشیدن کمیسیون مستقل حقوق بشر را که در قانون اساسی جدید تذکر رفته است و دسترسی به قطعنامه های کلیدی حقوق بشر را خیر مقدم می گوید.

مگر، در جاهای که پیشرفت به نظر می رسد، عموماً منحصر به کابل است، در حالی که دیگر ولایات از نبود حقوق بشر رنج برده و حتی دور از تخیل افغانهای عادی است. حقوق بشر تابحال بطور کامل تحت قانون تحفظ نگردیده و طی سال گذشته بی قانونی در بسیاری نقاط کشور افزایش یافته است. بر علاوه، تبعیض و تخلفات حقوق بشر بر مبنای جنسیت قومیت و مذهب بطور دوامدار گزارش شده است. قدرت عدلیه (قضا) و پولیس برای اجرای حاکمیت قانون به شکل دوامدار با حقوق بشر و معیارهای آن بخاطر آموزش ناکافی، معاشات نامنظم، نظارت ناکافی عدم جوابدهی متزلزل گردیده است. بر علاوه، این کار باعث ایجاد بعضی از تخلفات حقوق بشر گردیده است که اشخاصی مرتکب آن گردیده که طرح تحفظ آنرا ریخته اند.

کنفرانس بین المللی برای مساعدت برای بازسازی افغانستان در برلین که در 31 مارچ و اول اپریل 2004 دایر می گردد، ایجاد یک فرصت مهم و مناسبی را برای کمک کننده می کند تا یک تقسیم اوقات درازمدت را برای آینده و انکشاف افغانستان در نظر گیرند.

به این جهت، سازمان عفو بین المللی و آژانس مشترک افغانی و بین المللی را در مورد گزارش (آینده افغانستان را مصوون سازیم) اجراءات و راه استراتژی کی، که تقاضای 28 میلهارد دالر را بخاطر سرماییه گذاری آینده می باشد. بهر حال، سازمان عفو بین المللی نگران است که این اسناد توجه کافی به سه موضوع اساسی و جای که انکشاف کافی تابحال صورت نگرفته است، مانند: تحفظ از زنان، اصلاح سیستم عدلی جنایی و ایجاد میکانیزم جوابدهی کافی برای تحقیق و مواخذه از تمام تخلفات حقوق بشر که در حال و گذشته اتفاق افتاده است.

سازمان عفو بین المللی در این رابطه نگران است که این سه موضوعی که در آن رابطه بحث بطور مشرع مانند ذیل صورت گیرد.

معلوماتی که بر مبنای یک دیداری که توسط سازمان عفو بین المللی از افغانستان در فبروری سال 2004 صورت گرفت.

تحفظ از زنان

زنان و دختران در افغانستان بطور دوامدار با تخلفات تهدید گردیده و از بسیاری جهات در اجتماع و در محرومیت ادامه دارد. تخلفات از حقوق زنان و دختران، به شمول، سوء استفاده فیزیکی، ازدواج زیر سن قانونی، تبادل دختران برای حل منازعات بطور گسترده به سازمان عفو بین المللی گزارش شده است. سازمان عفو بین المللی هم چنان گزارشهای بدست آورده که چندین زن بخاطر جلوگیری از ازدواج اجباری و خشونت های جسمی خود را آتش زده اند، مخصوصاً در ولایت هرات.

در پهلوی تصدیق کنوانسیون منع تمام اشکال تبعیض در مقابل زنان (CEDAW) توسط حکومت افغانستان و مکلفیت افغانستان تحت این قطعنامه در قوانین ملی انعکاس نیافته است. تجاوز جنسی هنوز هم جرم شناخته نشده و نه هم موضوع ازدواج اختران به منظور حل مناقشات و یا هم اجبار نمودن زنان و دختران بخاطر ازدواج برخلاف میل آنها. در عدم حضور میکانیزم های موثر بخاطر تحقیق تخلفات مربوط جنسیت، اکثر تخلفات دوامدار به سیستم عدلی جنایی گزارش نشده است. و هیچ یک از این تخلفات مورد تحقیق و مواخذه قرار نگرفته است. سازمان عفو بین المللی عقیده دارد که اینجا نیازمندی عاجل بخاطر اسناد

احصائیهی بخاطر حدود خشونت علیه زنان در سراسر کشور در صورت ای که بطور موثر این تخلفات گسترده را بازجویی کند.

تحفظ از زنان و دختران ای که از خشونت رنج برده اند تا بحال خیلی محدود بوده است. در شهر کابل، تعدادی از خانه های مصوون وجود دارد که قربانیان خشونت در آن اقامت دارند ولی چنین تسهیلات در کابل محدود بوده و در خارج از کابل وجود ندارد. نوعیت مشکلات در ولایات بطور گسترده ای نامعلوم است. در پهلوی بعضی از منابع بین المللی که بخاطر رشد گروه های جامعه مدنی زنان سهم دارند، تا بخاطر خشونت علیه زنان بجنگند، زنان بصورت عموم بدون حمایت باقی مانده که فقط چند نفر از آنها میتوانند از حمایت جامعه و یا دولت برخوردار گردند. یک شماره انتخابی برای افغانها و سازمانهای غیر دولتی بین المللی (INGOs) کار میکنند که به این موضوع رسیده گی گردیده اما آنها به حمایت بین المللی و حکومت افغانستان ضرورت دارند.

مواد قانونی بخاطر حفظ حقوق زنان ناکافی میماند. تحفظ قانونی در پهلوی امضا کردن CEDAW تا بحال در قوانین ملی انعکاس نیافته است. مواخذه قانونی برای قضایای تجاوز جنسی خیلی به ندرت وجود دارد و اینکار به دلیل عدم صلاحیت ریاست تحقیق پولیس صورت نمیگیرد، ولی بطور عمومی پولیس در مقابل زنان بحیث جنایتکار از خشونت کار نیم گیرد. تا بحال، سازمان عفو بین المللی توسط کمیسیون اروپا در آغاز نمودن میکانیزم امتحانی بخاطر مبارزه با خشونت خانواده گی تشویق گردیده است. بوجود آوردن فرهنگی که حقوق زنان را احترام کند یک چلنج بزرگ خواهد بود. حکومت افغانستان مسوولیت دارد که تحت قانون بین المللی هر نوع اقدامی را بخاطر تامین حقوق زنان بردارد تا حقوق شان در تمام سطوح پروسه بازسازی تامین گردد.

سازمان عفو بین المللی از تمام کمک کننده گان می خواهد تا حکومت افغانستان را حمایت کنند:

- از میان بردن تمام قوانین که تبعیض در مقابل جنسیت دارد.
- قوانینی روی کار آید که حقوق زنان و دختران را تحفظ نماید، خصوصاً اقداماتی باید بخاطر خشونت علیه زنان به شمول، تجاوز جنسی، خرید و فروش و یا تسلیح دهی زنان و دختران بخاطر حل منازعات و ازدواج های زیر سن قانونی و اجباری جرم محسوب گردد.
- بخاطر اجرای کمپاین درازمدت آگاهی از حقوق بشر، کمک و حمایت فراهم گردد تا معیارهای را بخاطر قادر ساختن زنان جهت زنده گی آزادانه از خشونت برای زنان، ایجاد یک فضای ای که از گزارش خشونت علیه زنان حمایت کند، با ساختمان تشکیلات و پروسه ای که از زنان حمایت کند و به آنها و بازمانده گان خشونت مساعدت فراهم نماید، به شمول پروگرام های تعلیماتی مدنی.
- جا دادن جریان اصلی جنسیت در پروسه بازسازی، مخصوصاً در وزارت های کلیدی و در یک حد بلند. برعلاوه، تمام پروژه ها و یا پروگرامهای ای که در برلین به آن توافق می گردد باید بالای زنده گی زنان تاثیر بگذارد.
- آموزش مجریان قانون، اعضای قضا و مقامات دولتی بخاطر تحفظ حقوق زنان. آموزش ها باید در برگیرنده آگاهی در باره خشونت علیه زنان و ضرورت اینکه زنان در مقابل خشونت تحفظ گردند. حتی اگر این خشونت در هر جایی اتفاق بیافتد. بسیاری از پروسه ها برای عمل و جواب زمانی صورت میگیرد که یک زن در مورد خشونت به تمام مقامات حکومتی و غیر حکومتی گزارش دهد.

اصلاحات سیستم عدلی جنایی و تهدید های دوامدار به حاکمیت قانون

در حال حاضر امنیت یکی از نگرانیهای عمده در افغانستان است. طی دو سال گذشته، اوضاع امنیتی بطور دوامدار خراب شده البته با تاثیرات بر تلاشهای بازسازی. در سال 2003، 11 افغان و 2 پرسونل امداد رسان بین المللی کشته شده اند و از ماه جنوری 2004، 10 افغان عضو سازمان های کمک رسانی زنده گی های شانرا از دست داده اند. بخش اعظم جنوب و جنوب شرق افغانستان غیر قابل دسترسی بوده و تلاش های که بخاطر کار بازسازی در این اواخر آغاز گردیده زیرا در اواخر سال 2003 در دیگر نقاط کشور به حال تعلیق در آمده

بود. بهر صورت بسیاری از مناطق آفت زده، برای کارکنان سازمان های امداد ملی و بین المللی غیر قابل دسترسی می باشد. رهبران احزاب نظامی برای توسعه قدرت محلی تلاش می ورزند. در حال حاضر افراد ملکی به انواع تهدید، رعب رشوه خواری و قتل که توسط همان گروه ها صورت می گیرد، گزارش شده است. بر علاوه، پروسه خلع سلاح، و ملکی سازی خیلی آهسته بوده و به عدم همکاری از طرف گروههای مسلح مشخص روبروست که باعث مختل شدن اوضاع امنیتی می گردند. بعضی از سازمان های ملی و بین المللی و سازمان عفو بین المللی قبلاً بخاطر توسعه قوای آیساف در خارج از کابل تقاضا نموده بودند. در حال حاضر با وجود بی قانونی روز افزون، سازمان عفو بین المللی تقاضا های عاجلش را دوباره تکرار می کند تا کشورهای کمک کننده بخاطر توسعه قوای آیساف بطور عاجل و حفظ تمام افغانستان متعهد گردند.

سازمان عفو بین المللی، انکشافات در عرصه آموزش قضات، حقوقدانان و پولیس را خیر مقدم می گوید. بازسازی محاکم و مکان های اصلاحی در کابل نیز انکشاف یافته است. یک مرکز اصلاح و تربیت برای نوجوانان ایجاد گردید و قانون اجراءات جزایی توسط رئیس جمهور کرزی در اوایل 2004 بوجود آمد. بازسازی آکادمی پولیس در کابل و ایجاد آکادمی های پولیس در خارج از کابل که توسط مشوقین آلمانی و امریکایی نقش رهبری کننده را بازی می کنند. هنوز هم خیلی از اصلاحات در وزارت داخله ضرورت می باشد که در راه خواهد بود.

باوجود پیشرفتها، پولیس ضرورت به یک سیستم اصلاحی پرداخت حقوق، تهیه و تدارک تجهیزات، موثریت، موجودیت و انکشاف پولیس به خارج از کابل، منبع کافی جهت ایجاد میکانیزم جوابدهی تا تأمین کننده آن باشد تا ادعا های مبنی بر تخلفات از حقوق بشر توسط پولیس، بدون ضیاع وقت و بی طرفانه مورد تحقیق قرار گیرد. سازمان عفو بین المللی از تشکیل دیپارتمنت حقوق بشر که به تازه گی در وزارت داخله صورت گرفته، استقبال می نماید، ولی هنوز هم نگران کمبود تحقیقات در مورد قضیه های که تا به حال به ماریسده است، می باشد.

ناکامی مجامع بین المللی در جهت از بین بردن نفوذ گروههای مسلح و تقویت بخشیدن به امنیت، سیستم عدلیه را کاملاً آسیب پذیر نموده است. کمبود امنیت تام برای محاکم، پرسونل قضایی، قربانی ها و شاهدان بیشتر صلاحیت سیستم قضایی را مورد تخریب قرار می دهد تا نتواند مستقلاً عمل نماید. سطح بسیاری پائین و نامنظم بودن معاشات کارکنان سیستم قضایی، راه را بطور وسیع برای فساد اداری میان قضات و وکلای در تمام مناطق افغانستان هموار می نماید. در نتیجه، اشخاص معینی فراتر از قانون قرار می گیرند، بخاطر موقعیت آنها در بین جامع، توانایی تهدید آنها را بیشتر می سازد و دیگر اشکال فشار و نفوذ آنها را بالای پروسه قضایی میسر می سازد.

یک عنصر دیگر سیستم قضایی جنایی که برای کمک های اساسی نیازمند می باشد، خدمات اصلاحی است. یکی از نگرانیهای عفو بین المللی در جریان ماموریت شان در افغانستان، عدم توجه کافی دولت افغانستان و مجامع کمک کننده به کارکرد و انکشاف خدمات زندانها در سرتاسر افغانستان بود. شرایط زندانها و توقیفگاه ها و تسهیلات در کابل بهبود یافته است، ولی در دیگر نقاط کشور به همان حالت اولی باقی است. زندانها در ولایت بطور سابق وجود ندارد. تاکنون، حکومت مرکزی صلاحیت اداره زندانهای ولایات را دارد، ولی در حقیقت آن زندانها تحت کنترل اشخاص یا گروههای مسلح می باشد و تخلفات از حقوق بشر بطور دوامدار از آنجا گزارش داده می شود. خدمات زندانها بصورت درست انجام نمی گیرد، بخاطر کمبود پرسونل، کفاف نبودن آموزش برای افسران، ناهماهنگی در دادن معاشات و عدم علاقه کشور های مساعدت کننده. باوجود پلان آرایه شده توسط دولت ایتالیا، یکی از کشورهای مساعدت کننده صف اول برای احیای سیستم قضایی، تا این پروسه را به پیش ببرد، و همچنان کمبود منابع اصلاحات و انکشاف را جریحه دارد کرده است.

سازمان عفو بین المللی برای کشور مساعدت کننده و دولت افغانستان این اولوویت های را مورد ملاحظه قرار می دهد:

- از دید امنیتی را در سرتاسر افغانستان، مجامع بین المللی و دولت افغانستان باید اقدامات مهم و عاجل را روی دست گیرد تا امنیت موثر را در جهت تحفظ افراد کشور در سرتاسر افغانستان تأمین کند. بمشول، غور و بررسی عاجل جهت استقرار و توسعه نیروهای آیساف مطابق فرمان تصویب شده

1510 مال متحد. این یک برنامه ابتدایی برای ایجاد شرایط جهت احیای حاکمیت قانون و آماده سازی سیستم قضایی می‌باشد، تا مستقلانه عمل نماید.

- منابع ایجاد گردد تا توقیفگاه ها و زندان ها بازسازی و تسهیلات برای آنها را فراهم نماید، بشمول سهولت های برای توقیفگاه های نوجوانان، تا مطابق به معیارهای اصلی با زندانان برخورد صورت گیرد. کشور های دونه باید پروگرام های انکشافی را تاسیس نماید تا خدمات کافی و سالمی را ارائه بدارند، بشمول، حمایت از سرمایه گذاری و تلاشهای بیشتر جهت همکاری با سیستم قضایی نمایند.

سازمان عفو بین المللی تصدیق قطعنامه روم محکمه جرایم بین المللی را خیر مقدم می‌گوید و آنرا متعهد بودن به تعهدات اصول حقیقت، عدالت و صلح میدانند، اما باید اقدامات اساسی را جهت جوابدهی مرتکبین فردی که در تخلفات حقوق بشر افغانستان دست داشته اند روی دست گیرد. هیچ اقدامی بخاطر تحقیق سیستماتی که جرایم جدی در حال و گذشته صورت نگرفته است.

مواد قانون اساسی در مورد اشخاص ای که توسط محکمه محکوم به جرایم، مخصوصاً جرایم علیه بشریت باشد از اشغال دفتر دولتی محروم می‌گردد، سازمان عفو بین المللی اینرا اقدام نیک می‌داند. دادن بیان ضعیف در مورد سیستم قضایی افغانستان و عدم انکشاف در تامین جوابدهی برای جرایم گذشته، این مواد قانون را در حال حاضر بی معنی و ثابت می‌نماید، زیرا تا بحال هیچ یک از مجرمین توسط محکمه با صلاحیت بخاطر جرایمی که در طول سالهای دراز مدت جنگ ارتکاب گردیده است، محاکمه نشده است. در عین حال، مظنون آزاد بوده و در بعضی جاها موقف های دولتی را نیز اشغال نموده اند.

سازمان عفو بین المللی نگران است که اگر مردم بنابر دلایلی مظنون و مسوول به ارتکاب تخطی از حقوق بشر می‌باشند، به آنها اجازه داده شده است تا از مسوولیت جنایی شان فرار نموده و پست های بلند را اشغال نمایند. این بدان معناست که تخطی های حقوق بشر به شکل دوامدار ادامه خواهد داشت.

سازمان عفو بین المللی از حکومت افغانستان و کشور های کمک کننده در خواست دارد:

- باید آنچه که تحت قوانین بین المللی جرم پنداشته می‌شود در قوانین افغانستان نیز بحیث جرم شناسایی گردند. تصدیق قانون روم در فیبروری سال 2003 توسط افغانستان، تقاضا دارد که قوانین جاری باید قادر باشند که با همکاری محکمه جرایم بین المللی عمل نمایند.
- فشار بخاطر اصلاحات و بازسازی سیستم عدلی جنایی باید ادامه داشته باشد. جامعه بین المللی باید دولت افغانستان را کمک و حمایت نمایند تا صلاحیت های ملی را انکشاف بخشیده و باید عفو " بخشش" را خاتمه بخشند و حاکمیت قانون را دوباره احیا کنند. این کمک خواهد کرد تا مرتکبین تخلفات حقوق بشر به عدالت کشانیده شده و از اشغال پست های پر نفوذ محروم گردند، تا باشد که از ارتکاب بیشتر تخلفات علیه حقوق بشر جلوگیری گردد.
- باید تحت هیچ شرایطی، عفو، معذرت و معیارهای شبیه به آن که تحت قانون ملی و بین المللی جرم شناخته شده پذیرفته نشود، زیرا آنها از برملا شدن حقیقت جلوگیری خواهند نمود. همه تخلفات حقوق بشر باید توسط سیستم عدلی جنایی مورد پیگرد قرار گیرد و هدف آن خاتمه بخشیدن به عفو نمودن ها باشد. بهر حال، محاکم افغانستان منقضی کمک های بین المللی می‌باشد که ضمانت کند تا آنها ظرفیت تحقیق جرایم گذشته بر علیه حقوق بشر را در یک طریق موثر و عادلانه داشته باشند.

سازمان عفو بین المللی درک می‌کند که افغانستان هنوز چلنج های زیادی را پیشرو دارد. تعهدات کمک کننده گان برای فراهم آوری حمایت های هماهنگی شده درازمدت یک فاکتور اصلی بخاطر یک نتیجه موفقانه خواهد بود. بدین لحاظ، تامین حقوق بشر برای طرح بازسازی خیلی اساسی می‌باشد.

من آرزو دارم که نگرانی‌های سازمان عفو بین‌المللی و پیشنهادات آن باعث جلب توجه در کنفرانس برایین گردد.

بالحترام

آی‌ری‌ن خان
منشی ملل متحد